Foto's retoucheren met PhotoFiltre

Beautyfarm voor beelden

Op je harde schijf staan tal van leuke kiekjes te blinken, maar vooraleer je je aan een presentatie waagt, wil je er beslist eerst nog een aantal grondig oplappen! PhotoFiltre heeft alles aan boord: van retoucheertools tot psychedelische effecten. TOON VAN DAELE

SOFTWARE Clickx OP CD-ROM #23

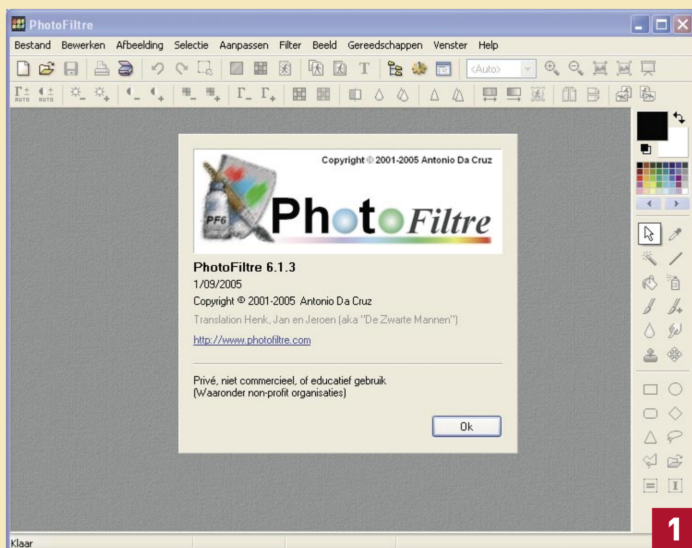
Digitale camera's hebben het grote voordeel dat je er zonder noemenswaardige meerkost snel veel foto's mee kan nemen. Tegelijk kan dat ook een nadeel zijn want je hebt vaak minder oog voor de kwaliteit van de afzonderlijke foto's (focus, lichtinval, ...). Je kan die digitale kiekjes wel nabewerken, maar voor deftige resultaten heb je toch wat meer nodig dan het in Windows ingebakken Paint. Kleppers als Adobe Photoshop – en zelfs kleine broertje Photoshop Elements – voldoen natuurlijk prima, maar in deze workshop stellen we je PhotoFiltre voor: een geheel gratis tool die bovendien in een Nederlandstalige interface te downloaden is op www.photofiltre.com en die je ook terugvindt op de cd-rom die bij dit nummer zit. Onze rondwandeling bestaat voornamelijk uit concrete bewerkingen die je met PhotoFiltre op je foto's kan uitvoeren. Op die manier krijg je snel een goed beeld van de krachtigste mogelijkheden van deze tool. Maar ongetwijfeld zullen de talrijke filters en extensies je wel weten te verleiden tot eigen experimentjes!

STAP 1 / OP VERKENNING

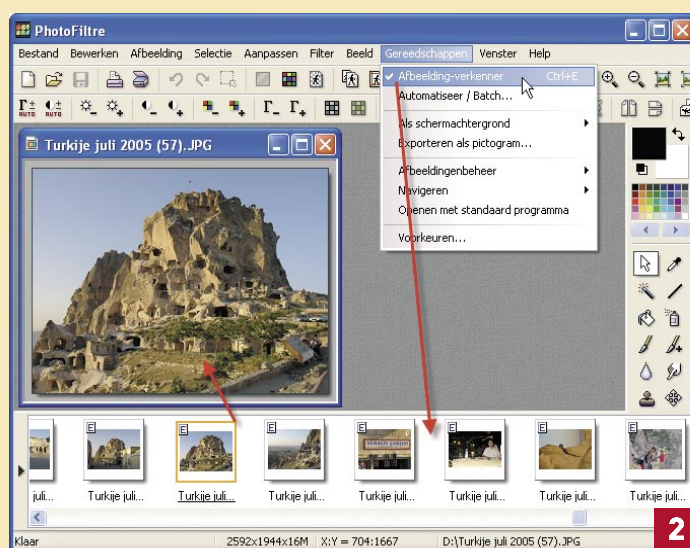
Vooraleer we van wal steken, doen we even een verkenningsrondje langs de interface van PhotoFiltre (zie afbeelding 1). De hoofdmoot van dit pakket bestaat uit een grijs werkvenster waar de geopende afbeeldingen terecht komen. Helemaal bovenaan vind je de obligate menubalk. Net daaronder staan twee werkbalken, voornamelijk met opties die ook vanuit de menu's bereikbaar zijn. De onderste werkbalk is handig omdat die vooral opties herbergt voor het snelle retoucheerwerk, zoals optimalisatie van helderheid en contrast. Uiterst rechts van het PhotoFiltre-venster tref je het gereedschapspalet aan, met allerlei krachtige teken- en selectietools. Werkt dat intensieve muisgeklik je na enige tijd op de zenuwen, blader dan even in het helpdocument van PhotoFiltre (dat open je met **F1**): je krijgt hier namelijk een handig overzicht van de sneltoetsen waarmee een aantal opties iets vlugger te bedienen zijn.

STAP 2 / BEELDEN OPENEN

Nu zou je met behulp van de tekentools in theorie een compleet eigen figuur kunnen samenstellen, maar PhotoFiltre is in eerste instantie een fotobewerker. Zonder bestaande foto's is er dus weinig fun! Die foto's kan je op verschillende manieren in PhotoFiltre krijgen. De geijkte manier is natuurlijk via het menu **Bestand**, **Openen**, waarna je naar de gewenste map bladert en daar een of meer (hou de **Ctrl**- of de **Shift**-toets ingedrukt) fotobestanden selecteert. Wij prefereren echter de ingebouwde **Afbeelding-verkenner**. Die activeer je via de gelijknamige optie in het menu **Gereedschappen**. Onderaan het werkveld wordt dan een strook vrijgemaakt waarin de afbeeldingen van een geselecteerde map – en eventueel ook van de onderliggende submappen – in miniatuur-

Geen overladen interface.

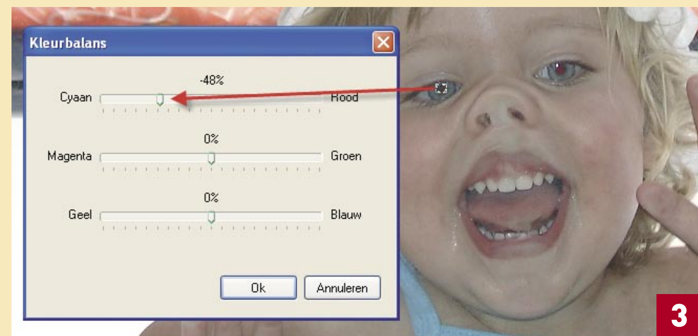
Best handig, zo'n ingebouwde plaatjesbrowser!

formaat verschijnen. Klik deze strook op een lege plaats aan met de rechtermuisknop en kies **Verkennen, Een map** om de gewenste map aan te duiden. Overigens kan je vanuit dit snelmenu ook de weergave beperken tot bepaalde bestandsformaten. Kies hiervoor **Aangepaste filter**, en tik het gewenste masker in (zoals '*.jpg' als je enkel jpg-bestanden wil zien). Je moet wel nog even in het snelmenu bevestigen met **Vernieuwen**. Om zo'n plaatje in het werkveld van PhotoFiltre te krijgen, hoef je er maar op te dubbelklikken (zie afbeelding 2).
Heb je een webcam of fototoestel aan je pc hangen, dan kan je ook rechtstreeks kiekjes nemen. Dat gebeurt dan via **Importeren via Twain**, vanuit het menu **Bestand**. Daar selecteer je dan eerst de juiste *TWAIN*-bron, waarna je via de optie **Afbeelding ophalen** een foto neemt. Die verschijnt dan meteen op het werkveld van PhotoFiltre, klaar voor verdere bewerking.

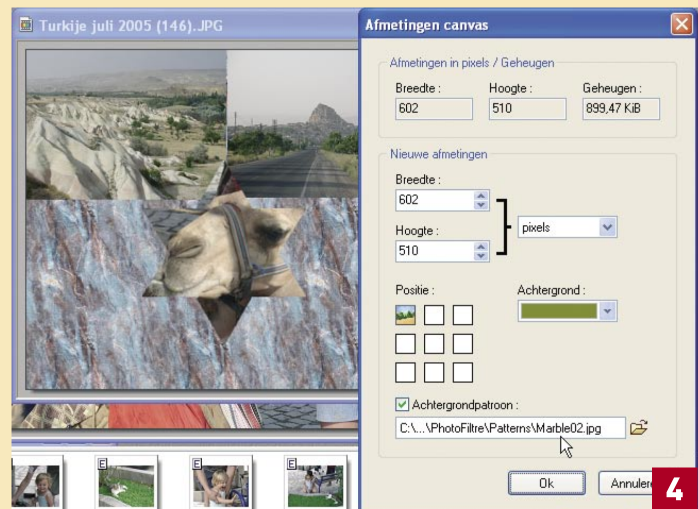
STAP 3 / ZOOMEN EN SELECTEREN

Een van je kiekjes prijkt intussen al op het werkveld van PhotoFiltre. Prima! Nu kan het best zijn dat je op een of ander detail wil inzoomen, bijvoorbeeld om daar een kleine aanpassing door te voeren. Als voorbeeld nemen we het verwijderen van rode oogjes, want PhotoFiltre kent daar geen geautomatiseerde tool voor. Kies in het gereedschapspalet allereerst het **Selectiegereedschap** (pijlicoontje), en selecteer vervolgens een geschikte selectietool, zoals **Rechthoek**, **Ovaal** of **Lasso**. Daarna trek je met dit gereedschap een selectiegebied rond het bewuste detail. Een foutieve selectie kan je altijd weer verwijderen met **Ctrl+D** . Nu kan je inzoomen. Dat gaat het makkelijkst door op de bovenste werkbalk enkele keren het vergrootglas (met het plusje) aan te klikken, of door via het zwarte pijltje links daarvan het vergrotingspercentage aan te duiden. PhotoFiltre zal je selectiegebied automatisch centreren. Eens ingezoomd, kan je dit gebied trouwens nog altijd nauwkeuriger afbakenen. Ten slotte kies je **Kleurbalans** in het menu **Aanpassen** en verlaag je (bijvoorbeeld) het aandeel van de kleur rood (zie afbeelding 3). Is de operatie niet naar wens verlopen, dan keer je zó op je stappen terug via het menu **Bewerken, Ongedaan maken** (sneltoets **Ctrl+Z**).

Chirurgische ingrepen vereisen een hoge zoomfactor.

Voor een fotocollage moet je het canvas vergroten.

STAP 4 / EEN COLLAGE MAKEN

Het kan natuurlijk ook gebeuren dat je verschillende foto's tot één enkele foto wil versmelten. Heb je een fotocollage op het oog – waarbij verschillende foto's naast elkaar te zien zijn – dan moet je wel eerst de nodige ruimte creëren voor alle foto's die je aan de 'startfoto' wil toevoegen. Open alvast het menu **Afbeelding**, en kies **Afmetingen canvas**. Hier geef je vervolgens de gewenste afmetingen van je collage op (zie afbeelding 4). Hoe groot je die precies maakt, zal onder meer afhangen van de afmetingen van de foto's die je er nog wil bij plaatsen (deze afmetingen kan je trouwens ook aanpassen in het menu **Afbeelding, Afmetingen afbeelding**). Niet onbelangrijk is ook het item **Positie:** hier bepaal je namelijk waar je startfoto op het canvas zal terechtkomen. Kies je bijvoorbeeld het allereerste vakje (van de 9), dan zal je foto helemaal links bovenaan het canvas een plaatsje krijgen. Als je voorziet dat je foto's niet elk plekje op het canvas zullen innemen, dan kan een opvallend canvaskleurtje of zelfs een achtergrondpatroon best zinvol zijn. De nodige velden daarvoor vind je eveneens in het dialoogvenster van **Afmetingen canvas**.
Het canvas is nu groot genoeg om ook je andere foto's te bevatten. Open die foto's een voor een, en kopieer ze telkens naar het klembord via het menu **Bewerken, Kopiëren** (**Ctrl+C**). Dat kan de hele foto zijn, maar

VAKTAAL A - M N - Z

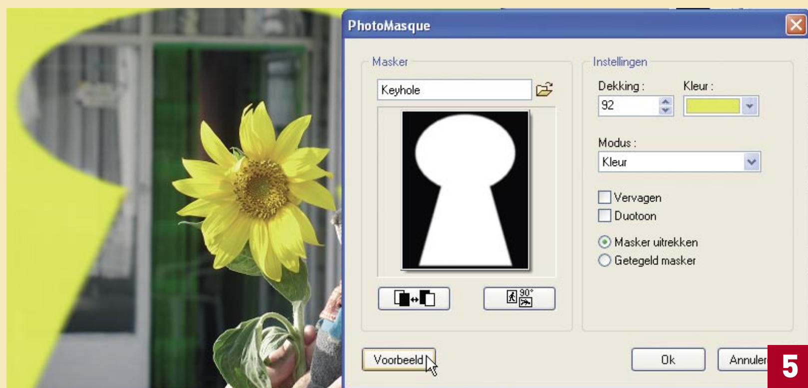
TWAIN: Software waarmee scanners en digitale camera's hun beelden kunnen doorgeven aan grafische programma's op je pc. De legende wil dat TWAIN staat voor 'Technology Without An Interesting Name'.

het is net zo goed mogelijk om enkel een afgebakend selectiegebied (cirkel, veelhoek, ...) op deze manier te kopiëren. Na elke kopieeractie open je opnieuw de fotocollage en plak je het gekopieerde plaatje erin via **Bewerken**, **Plakken** (**Ctrl+V**). Zolang die geselecteerd blijft, kan je de foto met het selectiegereedschap naar de gewenste locatie verschuiven.

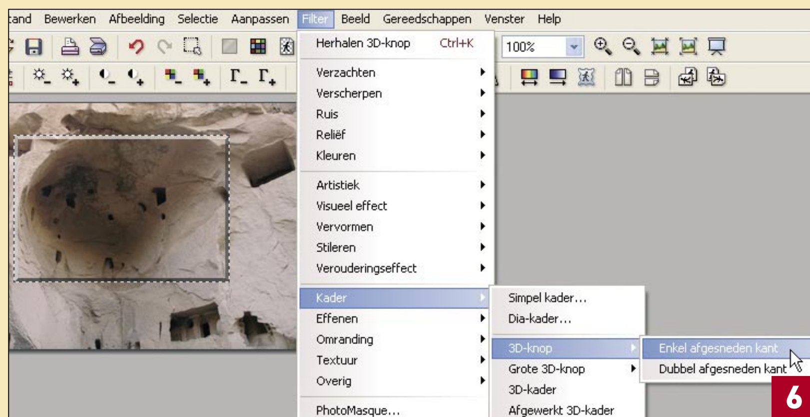
STAP 5 / MASKEREN

Een van de meest verrassende gimmicks in PhotoFiltre is de maskeertool PhotoMasque. Het komt erop neer dat je een zwart-witplaatje als een masker over een foto kan leggen. Hoe witter de delen van dit masker, hoe transparanter – en dus hoe meer je van de onderliggende foto te zien krijgt. Hoe pak je dit nu aan? Open de foto waarop je zo'n masker wil toepassen. Ga naar het menu **Filter** en kies **PhotoMasque**. Druk op het mapicoontje bij **Masker** en blader naar een geschikt maskerbestand: PhotoFiltre heeft er al een flink aantal verzameld in de submap **Masks**. Selecteer een gepaste afbeelding – zorg dat er een vinkje staat naast **Voorbeeld** – en bevestig met **OK**. Bij **Instellingen** kan je nog op allerlei manieren experimenteren: zo kan je de transparantiegraad bepalen, of de kleur van niet-transparante delen selecteren. Onder het maskervoorbeeld staan trouwens nog twee knoppen ter beschikking; hiermee kan je het masker 90% roteren of de werking omkeren (wit wordt zwart en vice versa). Bij elke wijziging moet je wel telkens de knop **Voorbeeld** indrukken om het effect ervan te zien. Bevestig met **OK** zodra alles naar wens is (zie afbeelding 5).

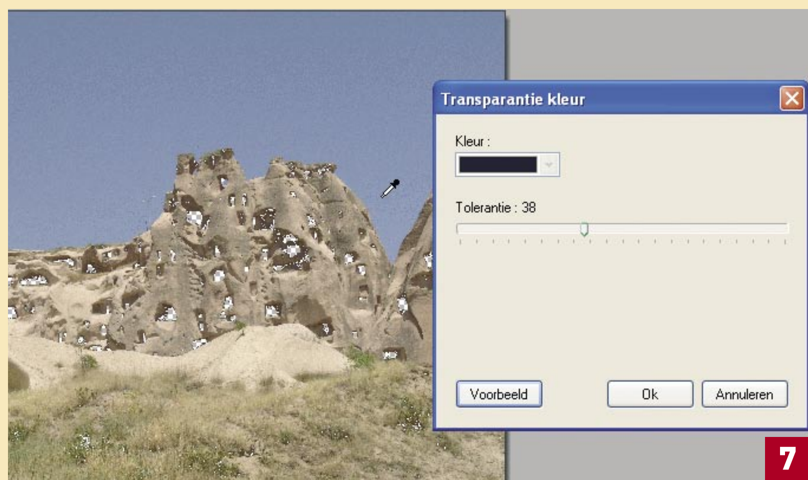
Heel leuk is ook de mogelijkheid om zelf een masker te maken van een willekeurige foto. Open de beoogde foto en selecteer **Aanpassen**, **Transparant masker**. Kies in het dialoogvenster de gewenste transparantiegraad, de kleur en het effect. Bevestig met **OK**. Bewaar het (zwart-wit) resultaat vervolgens als een gif-afbeelding, bij voorkeur in de submap **Masks**. Voortaan kan je ook dit masker gebruiken, precies zoals we hierboven beschreven hebben!

Bal masqué met PhotoFiltre...

Filters à volonté.

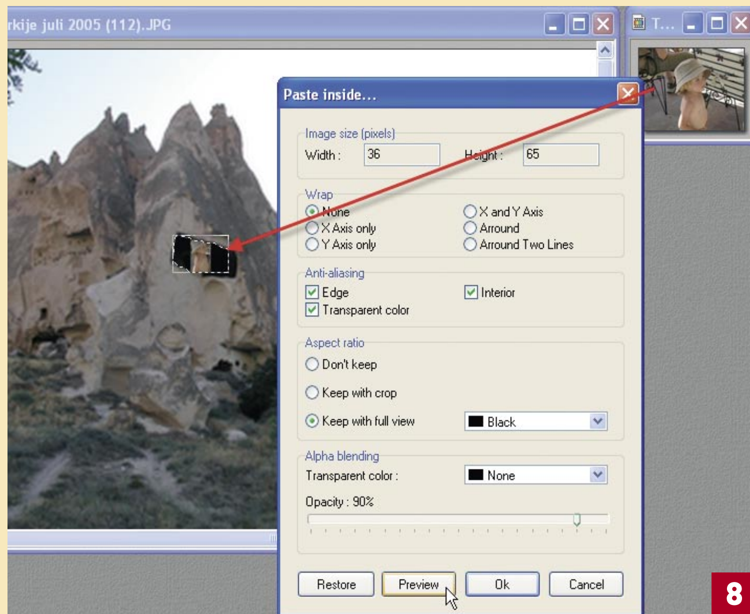
Gaatjes prikken in je foto.

STAP 6 / FILTERS GEBRUIKEN

PhotoMasque mag dan wel de show stelen, het is uiteindelijk maar een van de talloze filters die je in PhotoFiltre kan toepassen. Spelen met filters is trouwens erg makkelijk. Het volstaat om je foto te openen en in het menu **Filter** een leuk exemplaar aan te stippen. Overigens kan je zo'n filter ook beperken tot een (vooraf) geselecteerd gebied van je foto (zie afbeelding 6)! Staan er in het **Filter**-menu drie puntjes achter een filter, dan moet je je eerst nog door enkele opties in een dialoogvenster werken. Er zit dan weinig anders op dan wat te experimenteren met deze instellingen; gelukkig kan je op elk moment wel de **Voorbeeld**-knop indrukken. Is de filter uiteindelijk toegepast, dan kan je nog verschillende wegen uit. Niemand houdt je bijvoorbeeld tegen een tweede filter op je foto los te laten – via de sneltoets **Ctrl+K** pas je trouwens nogmaals dezélfde filter toe. Ben je de filter liever kwijt dan rijk, dan verlost de optie **Ongedaan maken** in het menu **Bewerken** je daar wel van. In ditzelfde menu vind je trouwens de optie **Vervagen**: hiermee kan je via een schuifbalk de intensiteit van de toegepaste filter bijstellen.

STAP 7 / TRANSPARANT MAKEN

Wie speelse effecten beoogt, worstelt vroeg of laat met de vraag: hoe kan ik bepaalde delen van mijn plaatje transparant maken? Het goede nieuws is dat dit met PhotoFiltre perfect mogelijk is. Maar er is ook slecht nieuws: je offert dan namelijk wel wat kleurdiepte op. Open een foto en selecteer het gebied dat je transparant wil maken (dat kan je via een selectievorm doen, maar net zo goed met behulp van het **Toverstokje** in het gereedschapspalet). Open vervolgens het menu **Afbeelding** en kies **Transparantie kleur**. PhotoFiltre vermeldt dat je kleurenpalet door deze operatie tot 256 kleuren gereduceerd zal worden. Je belandt nu in een dialoogvenster, waar je met behulp van een pipetje de kleur die transparant moet worden kan aanwijzen (zie afbeelding 7). Hoe hoger je de **Transparantie** op de schuifbalk instelt, hoe meer 'verwante' kleuren PhotoFiltre mee transparant zal maken. Bekijk het resultaat met de knop **Voorbeeld**, en bevestig met **OK** als het er goed uitziet. Hou er wel rekening mee dat je het resultaat als gif- of als png-bestand moet bewaren – als je de transparantie wil behouden tenminste.

Beam me up, Scotty!

STAP 8 / PLUGINS DOWNLOADEN

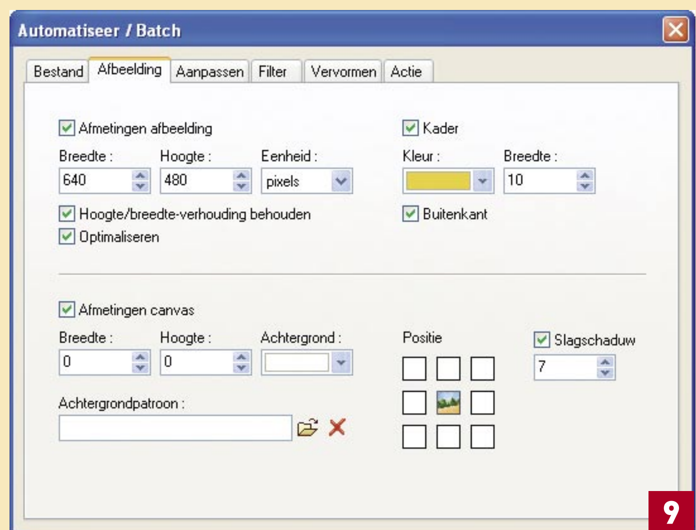
PhotoFiltre is op zich al een stevig stukje speelgoed, maar dat neemt niet weg dat je nog een aardige reeks plugins aan het programma kan toevoegen. Deze extensies integreren zich naadloos in het moederprogramma. We geven een voorbeeld. Surf alvast naar www.photofiltre.com en klik op de link **Plugins**. Pik er een leuke aanvulling uit – wij kiezen het Engelstalige **Paste Into**. Deze plugin maakt het mogelijk om een selectiegebied dat zich in het klembord bevindt netjes binnen de contouren van een selectiegebied op een andere foto te plakken (zo kan je bijvoorbeeld makkelijk iemands gezicht in een vensteropening kleven). Pak het zip-bestandje uit en zorg dat het bestand met de extensie pfl (Photo Filtre Library) in de submap **Plugins** van PhotoFiltre terechtkomt. Start PhotoFiltre vervolgens opnieuw op. Op de website zelf kreeg je al een indicatie waar de nieuwe plugin zich zou nestelen: dat blijkt in dit geval in het menu **Filter** te zijn, en meer bepaald bij **Plugin**, **Paste Inside**. Hoe ga je nu concreet te werk? Open de foto van waaruit je een selectie wil kopiëren, markeer het selectiegebied en kieper het richting klembord (**Ctrl+C**). Open nu de tweede foto en selecteer het gebied waarin je de selectie van daarnet wil plakken. Open daarna de filter **Paste Inside**: pas de instellingen naar wens aan en bekijk het resultaat van je experimentjes met de knop **Preview** (zie afbeelding 8). Bevestig met **OK** van zodra alles op punt staat.

STAP 9 / AUTOMATISEER OPDRACHTEN

Met PhotoFiltre kan je best wel creatief aan de slag, maar het wordt al vlug een sleur als je telkens dezelfde aanpassingen op een hele rist foto's moet uitvoeren. Ook daar heeft PhotoFiltre aan gedacht! Open maar even het menu **Gereedschappen** en selecteer **Automatiseer/Batch**. Je belandt nu in een dialoogvenster met diverse tabbladen. We overlopen een typische 'automatiseringsoperatie'. Op het tabblad **Bestand** selecteer je alvast de foto's die je wil aanpassen. Zorg er voor dat je een exportmap voor de herwerkte plaatjes aangeeft. Kies ook het gewenste **Export formaat** met de bijhorende opties. Zo kan je bijvoorbeeld voor jpg-bestanden de kwaliteit instellen van 10 tot 100%. Het tabblad **Afbeelding** herbergt vooral instellingen om de gewenste afmetingen van canvas en afbeelding (al dan niet met een kaderrand) vast te leggen(zie afbeelding 9). Voor correcties van helderheid, contrast, verzadiging en gamma moet je aankloppen bij het tabblad **Aanpassen**. Het tabblad **Filter** herbergt dan weer een beperkt aantal filters die je geautomatiseerd kan uitvoeren; voor rotaties en spiegelen moet je bij **Vervormen** zijn. Op het tabblad **Actie** ten slotte krijg je een mooi overzicht van al je instellingen. Vooraleer je die hele operatie aanzwengelt met de knop **OK**, kan je de instellingen eventueel nog veilig stellen met de knop **Instellingen opslaan**.

STAP 10 / BEELDEN BEWAREN

Al je inspanningen met PhotoFiltre zijn verloren tijd als je de resultaten niet bewaart. Dat doe je zoals vanouds vanuit het menu **Bestand**, waar je **Opslaan (als)** kiest. Je hebt hier onder meer de keuze uit bmp, gif, jpg, png en tif. Hou er wel rekening mee dat elk grafisch formaat z'n eigenheden heeft. Zo ondersteunt gif bijvoorbeeld slechts 256 kleuren, maar kan dit formaat wel met transparantie overweg. Jpg daarentegen kan miljoenen kleuren de baas, maar transparantie is niet meteen een van z'n deugden. Ten slotte: verkies je een vaste map waar PhotoFiltre standaard alle opgeslagen bestanden dient te bewaren, ga dan naar het menu **Gereedschappen** en kies **Voorkeuren**. Open het item **Mappen** en geef de gewenste map in bij **Map voor opslaan** (zie afbeelding 10). Doe zeker de moeite om even langs de andere opties bij **Voorkeuren** te passeren; je zal er best nog wel interessante opties terugvinden! ♦

Retouches aan de lopende band.

Nooit zómaar bewaren...